

Motion till riksdagen

1987/88:Jo266

av Gunhild Bolander (c)

om sockerbetsodlingen på Gotland

Sockerbetsodlingen och sockerframställningen vid Roma sockerbruk har mycket stor betydelse för sysselsättningen på Gotland. Detta har Statens Industriverk slagit fast i SIND PM 1985:6 – Avstamp Gotland, där man betonade att jordbruket på Gotland bör garanteras utrymme för en fortsatt och minst oförändrad produktion av animalier och socker.

Roma sockerbruk har 125 heltidsanställda och 50-60 personer i säsongarbete under de tre månader som bruket är i drift. Det ger också arbete för underleverantörer, entreprenörer och åkare. Osäkerheten om brukets framtid medför att Sockerbolaget inte har tillåt större investeringar. Fram till 1990 beräknar man investera 22 milj. kr. vilket är 10 milj. mindre än driftsledningen kräver.

Sockerbetsodlingen har utomordentligt stor betydelse för lantbrukarnas sysselsättning och inkomst. 4 200 ha av den bättre åkerarealen används för odlingen och under föregående år hade Gotland den bästa betskorden i hela landet. Eftersom de gotländska odlarna använder flytgödsel i mindre omfattning håller betkvaliteten alltid en hög sockerhalt i förhållande till övriga odlarlän.

För att de anställda vid bruket skall kunna känna trygghet i anställningen och för att odlarna skall våga satsa på en rationell och modern maskininvestering måste de nuvarande tvååriga avtalen förlängas till minst femåriga och helst längre.

En låg självförsörjningsgrad ökar Sveriges importberoende. Redan i dag är Sverige ett av de mest importberoende länderna i Europa. Det finns anledning för riksdagen att slå fast en självförsörjningsgrad på 95 % för att göra landet mindre sårbart i en krissituation.

Den konsekvensutredning om den svenska sockerhanteringen som nyligen presenterat sitt betänkande utgår från strikt ekonomiska bedömningar. I den bedömningen är framtiden för Roma sockerbruk högst osäker. Det är därför nödvändigt att låta odlarna på Gotland slippa kvotering och arealen eftersom detta medverkar till att begränsa utvecklingsmöjligheterna. I stället bör sockerbetsareal överföras från Skåne till Gotland för att möjliggöra en bättre ekonomi för Romabruket. Detta skulle medverka till ett långsiktigt, livskraftigt sockerbruk på ön och en fortsatt möjlighet till utkomst för ett stort antal lantbrukare i ett län där alternativa sysselsättningar är mycket begränsade i förhållande till övriga län där det förekommer sockerbetsodling. Ur regionalpolitisk synpunkt så är en satsning på Romabruket väl använda statliga medel.

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en 95-procentig självförsörjningsgrad i sockerproduktionen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utökad sockerbetsareal på Gotland,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av längre avtalsperioder för sockerbetsodlingen.

Stockholm den 25 januari 1988

Gunhild Bolander (c)